

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 17. martā
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2018/0227(COD)

6789/1/20
REV 1 ADD 1

TELECOM 35	JAI 236
AUDIO 13	DIGIT 19
CULT 19	DATAPROTECT 31
EDUC 100	DAPIX 1
COMPET 121	FREMP 22
RECH 103	RELEX 212
IND 38	CADREFIN 32
MI 79	CODEC 179
ESPACE 12	PARLNAT 146
CYBER 38	

PADOMES PASKAIDROJUMA RAKSTS

Temats: Padomes nostāja pirmajā lasījumā nolūkā pieņemt EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULU, ar ko izveido programmu "Digitālā Eiropa" un atceļ Lēmumu (ES) 2015/2240

- Padomes paskaidrojuma raksts
- Padome pieņēmusi 2021. gada 16. martā

I. IEVADS

1. Komisija 2018. gada 6. jūnijā pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam izveido programmu "Digitālā Eiropa"¹; tas ir viens no priekšlikumiem, kas saistīts ar daudzgadu finanšu shēmu (turpmāk DFS), un ietilpst sadaļā "Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija".
2. Eiropas Parlamentā par vadošo komiteju tika izraudzīta Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja (*ITRE*). Komiteja par savu pirmo ziņojuma projektu balsoja 2018. gada 21. novembrī. Pēc tam ziņojums tika apstiprināts 2018. gada 12. decembra plenārsēdē².
3. TTE padome 2018. gada 4. decembrī pieņēma daļēju vispārēju pieeju³. Daļējā vispārējā pieejā nebija iekļauti vairāki elementi, jo īpaši noteikumi, kas ietekmē budžetu vai ir horizontāli, vai noteikumi, kas saistīti ar vēl nepabeigtām diskusijām citās Padomes darba sagatavošanas struktūrās par citiem tiesību aktu priekšlikumiem. Šādi elementi tekstā tika atzīmēti ar kvadrātiekvām.
4. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja savu atzinumu pieņēma 2018. gada 17. oktobrī⁴.
5. Reģionu komiteja savu atzinumu pieņēma 2018. gada 5. decembrī⁵.
6. Prezidentvalsts 2019. gada 8. februārī lūdza Pastāvīgo pārstāvju komiteju piešķirt pilnvaras⁶ sarunu sākšanai ar Eiropas Parlamentu. Trialogs notika 2019. gada 13. februārī Strasbūrā, un abi likumdevēji panāca kopīgu izpratni par Regulu, ar ko laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam izveido programmu "Digitālā Eiropa". Kopīgā izpratne neietvēra kvadrātiekvās iekļautos teksta elementus.

¹ Dok. 10167/18 + ADD 1.

² P8_TA(2018)0521.

³ Dok. 14488/18 REV 1.

⁴ EESC 2018/03902.

⁵ COR 2018/03951.

⁶ Dok. 5989/19 COR 1.

7. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2019. gada 13. martā apstiprināja trialogā panākto kopīgo izpratni, vienlaikus atzīstot, ka darbs ar Eiropas Parlamentu atsāksies tad, kad Padomei būs pilnvaras attiecībā uz visiem priekšlikuma elementiem.
8. Pamatojoties uz kopīgo izpratni, Eiropas Parlaments 2019. gada 17. aprīlī pieņēma savu nostāju pirmajā lasījumā ⁷.
9. Eiropadome 2020. gada 21. jūlija secinājumos ⁸ sniedza politiskas norādes par visiem ar DFS saistītajiem dosjē. Ņemot to vērā, Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2020. gada 7. oktobrī pilnvaroja ⁹ prezidentvalsti atsākt sarunas ar Eiropas Parlamentu nolūkā panākt vienošanos par visu tekstu kopumā.
10. Otrais trialogs notika 2020. gada 14. decembrī virtuālā formātā. Šajā trialogā Padome un Eiropas Parlaments panāca provizorisku vienošanos par visiem neatrisinātajiem jautājumiem.
11. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2020. gada 18. decembrī apstiprināja šo galīgo kompromisa tekstu nolūkā panākt vienošanos ¹⁰.
12. Eiropas Parlamenta Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja (*ITRE*) 2021. gada 14. janvārī apstiprināja galīgo kompromisa tekstu. Pēc tam *ITRE* komitejas priekšsēdētājs nosūtīja vēstuli Pastāvīgo pārstāvju komitejas priekšsēdētājam, kurā norādīja, ka tad, ja Padome oficiāli nosūtīs Eiropas Parlamentam savu nostāju, par kādu panākta vienošanās trialogos, ņemot vērā juristu lingvistu veikto teksta pārbaudi, viņš ieteiks plenārsēdei Eiropas Parlamenta otrajā lasījumā pieņemt Padomes nostāju pirmajā lasījumā bez grozījumiem.

⁷ P8_TA-PROV(2019)0403.

⁸ Dok. 00010/20.

⁹ Dok. 11293/20.

¹⁰ Dok. 13835/20.

II. MĒRKIS

13. Priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam izveido programmu "Digitālā Eiropa", noteiktais vispārējais mērķis ir izveidot apropriāciju instrumentu, lai pēc iespējas palielinātu digitālās pārveides dotos ieguvumus ES pilsoņiem, uzņēmumiem un valsts pārvaldei, konkrēti – pastiprinot ES digitālās spējas piecās galvenajās jomās (t. s. "konkrētie mērķi"): augstas veikspējas datošana, mākslīgais intelekts, kiberdrošība un uzticēšanās, padziļinātas digitālās prasmes un izvērsšana, digitālo spēju optimāla izmantošana un sadarbība.

III. PADOMES PIRMĀ LASĪJUMA NOSTĀJAS ANALĪZE

Vispārējās piezīmes

14. Lai vienotos par minēto regulu, Padome un Eiropas Parlaments risināja sarunas ar mērķi panākt vienošanos otrajā lasījumā, pamatojoties uz Padomes pirmā lasījuma nostāju, kuru Eiropas Parlaments pēc būtības varētu apstiprināt. Padomes nostāja pirmajā lasījumā pilnībā atspoguļo abu likumdevēju panākto kompromisu.
15. Padome piekrīt mērķiem un principiem, kas izklāstīti Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma nostājā, un atbalsta minētās programmas struktūru, kura palīdzēs sasniegt tās mērķus.
16. *Digitālās inovācijas centri*. Padome piekrīt Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma nostājai par to, ka digitālās inovācijas centru izraudzīšanās būtu jāveic atklātā konkursa procesā.

17. *Ar drošību saistīti ierobežojumi.* Padome atbalsta Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma nostāju par ierobežojumiem, kas saistīti ar drošību, attiecībā uz dalību darbībās mākslīgā intelekta un augstas veiktspējas datošanas jomā. Padome piekrīt – darba programmās var paredzēt, ka no trešām valstīm kontrolēti tiesību subjekti var būt tiesīgi piedalīties minēto divu konkrēto mērķu darbībās tikai tad, ja tie atbilst darba programmā izklāstītajiem nosacījumiem saistībā ar drošību.
18. *Ētika.* Padomes viedoklis sakrīt ar Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma nostāju par nosacījumiem, kas saistīti ar ētiskiem jautājumiem attiecībā uz konkrēto mērķi "Mākslīgais intelekts". Padomei ir arī svarīgi nodrošināt, lai dažādās šā mērķa darbībās tiktu ņemti vērā ētikas principi, un tādēļ Padome piekrīt tam, ka tiek pievienoti sīkāk izstrādāti noteikumi par ētiku, tostarp tiek īpaši paredzēta iespēja Komisijai veikt ētikas pārbaudes un ir iespējams finansējumu apturēt, samazināt vai izbeigt.
19. *Dotāciju papildināšana.* Padome piekrīt Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma nostājai par to, ka programmā "Digitālā Eiropa" ar dotācijām var segt līdz 100 % no attiecināmajām izmaksām, neskarot līdzfinansēšanas principu.

Īpašas piezīmes

20. Pēdējā dialogā 2020. gada 14. decembrī abi likumdevēji spēja panākt kompromisu šādos vēl neatrisinātos jautājumos.
21. *Budžeta piešķiršana konkrētiem mērķiem.* Abi likumdevēji vienojās pielāgot programmas budžeta piešķirumu pieciem konkrētajiem mērķiem, samazinot katram mērķim paredzēto summu par tādu pašu procentuālo daļu (17,47 %) kā programmas kopējam budžetam. Tas ļauj saglabāt sākotnējā priekšlikuma svērumu un līdzsvaru.

22. *Programmas darbības ilgums.* Likumdevēji vienojās par programmas "Digitālā Eiropa" darbības ilgumu. Ar 1. pantu tiek izveidota programma uz laiku, kas ir saskaņots ar daudzgadu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam darbības ilgumu.
23. *Darba programmas.* Likumdevēji vienojās tekstā saglabāt noteikumus par īstenošanas aktu izmantošanu nolūkā pieņemt darba programmas darbībām tiešā pārvaldībā. Tika arī panākta vienošanās apvienot šos noteikumus ar grozījumiem, kas nodrošina papildu garantijas attiecībā uz to, ka turpmāko darba programmu saturs tiks stingri nostiprināts regulas 4.–8. pantā, un ar plašām pamatnostādnēm I pielikumā, kuras piemērojamas visā programmas darbības laikā. Turklāt abi likumdevēji vienojās iekļaut iespēju I pielikuma atjaunināšanai izmantot deleģētos aktus.
24. *Trešo valstu dalība.* Likumdevēji vienojās regulā ieviest "daļējas asociēšanas" jēdzienu, proti, trešo valstu asociēšanu ar ierobežota skaita konkrētiem mērķiem, kurus tiecas sasniegt saskaņā ar programmu "Digitālā Eiropa".

IV. NOBEIGUMS

25. Padomes pirmā lasījuma nostāja par Regulu, ar ko laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam izveido programmu "Digitālā Eiropa", pilnībā atbilst kompromisam, kas ar Komisijas palīdzību panākts sarunās starp Padomes un Eiropas Parlamenta pārstāvjiem.
26. Pastāvīgo pārstāvju komiteja attiecīgi tiek aicināta ierosināt Padomei:
- apstiprināt šo Padomes paskaidrojuma rakstu par tās nostāju pirmajā lasījumā un
 - nosūtīt šo paskaidrojuma rakstu Eiropas Parlamentam.

27. Pēc tam, kad Eiropas Parlaments būs pieņēmis savu nostāju otrajā lasījumā, apstiprinot Padomes nostāju bez grozījumiem, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam izveido programmu "Digitālā Eiropa", stāsies spēkā dienā, kad to publicēs *ES Oficiālajā Vēstnesī*.
-